

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szöllős Andrea ügyvéd (Dr. Szöllős Ügyvédi Iroda, **cím**) által képviselt felperes neve(**felperes címe**) felperesnek, a Moldován és Társai Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: dr. Moldován András ügyvéd) által képviselt dr. alperes neve(**alperes címe**) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. szeptember 11. napján meghozott 62.P.21.642/2017/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes által fizetendő perköltséget 254.000 (Kétszázötvennégyezer) forintra leszállítja. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 190.500 (Százkilencvenezer-öttszáz) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 936.000 (Kilencszázharminchatezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ... Zrt. mint hitelező és zálogjogosult, valamint **B.K.**, mint adós és a felperes, mint adós és jelzálogkötelezett között 2008. december 9. napján .../4/O. számon közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés jött létre. Az ... Zrt. jogutódja az

A kölcsönszerződést az ... Fióktelepe 2011. június 1. napján a .../2011. számú közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával azonnali hatállyal felmondta.

Az alperes mellett működő dr. ... közjegyzőhelyettes 2012. május 24. napján a .../4/O. számú okiratba foglalt kölcsönszerződésből eredő tartozás behajtására végrehajtási záradékkal végrehajtást kezdeményezett.

A felperes az alperesnél a 2014. augusztus 5-én kelt beadványában a végrehajtás felfüggesztése és a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet terjesztett elő, amit dr. ... közjegyzőhelyettes a 2014. szeptember 15. napján meghozott 10. sorszámú végzésével elutasított. A felperes a végzéssel szemben fellebbezéssel élt. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 48.Pkf.640.670/2014/2. számú végzésével a közjegyzőhelyettes végzését részben megváltoztatta és a számon kibocsátott végrehajtási záradékot törölte.

. alperes neve alperes 2008. január 7. napjától közjegyzői iroda keretében végzi közjegyzői tevékenységét. A közjegyzőhelyettesek munkaszerződése az irodával áll fenn.

A felperes keresetében 11.700.000 forint és annak 2014. március 28. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest, kártérítés jogcímén. Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy a 2012. május 24. napján ... szám alatt kiállított végrehajtási záradékban végrehajtást kérőként feltüntetett ... Fióktelepe nem a kölcsönt nyújtó ... Zrt. jogutódja, ezért nem volt jogosult a kölcsönszerződés felmondására. A felperes 2014. augusztus 5-én erre tekintettel kérte az alperestől a végrehajtási záradék törlését. Az alperes a kérelmet a 2014. szeptember 15. napján meghozott végzésével elutasította. E végzéssel szemben a felperes fellebbezést terjesztett elő, mely alapján a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 48.Pkf.640.670/2014/2. számú végzésével az alperes végzését részben megváltoztatta és a ... számon kibocsátott végrehajtási záradékot törölte, egyebekben a közjegyzőhelyettes végzését hatályon kívül helyezte. A határozat indokolásából kitűnően, jogszerűtlenül került sor a végrehajtási záradék kiállítására.

A végrehajtási záradék alapján a felperessel szemben végrehajtás indult, mely eljárásban a tulajdonát képező és a kölcsön fedezeteként szolgáló ingatlant 11.700.000 forint vételárért elárverezték. A felperes álláspontja szerint az alperes a végrehajtási záradék kiállításával kapcsolatos eljárás során megsértette az 1991. évi XLI. törvény (továbbiakban: Kjt.) számos rendelkezését, így az 1. § (1) bekezdését, (2) bekezdését, a 3. § (1) bekezdését, (2) bekezdését, a 111. § (1) bekezdését, a 129. § f) és g) pontját, ezért részéről a végrehajtási záradék meghozatala jogellenes volt, ami a felperesnek kárt okozott, mert ennek folytán ingatlanát elvesztette. Az alperes az okozott kárért a Kjt. 113. §-a szerint felelősséggel tartozik. A felperes által érvényesített kár ingatlanának tényleges forgalmi értéke és az árverési vételár különbözete.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy vele szemben a felperesnek keresetösségi joga nincs, igényét ugyanis közjegyzői irodája ellen kellene érvényesíteni. Mindezek mellett előadta, hogy a végrehajtási záradék kiállítása idején a fióktelep jogképességével kapcsolatos hatályos jogszabályi rendelkezések nem voltak egyértelműek, az adott kérdésben a bíróságok és a közjegyzők részéről nem volt egységes álláspont. Az, hogy utóbb a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a végrehajtási záradékot törölni rendelte, kártérítési felelősségét nem alapozza meg. A kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalt felmondását nem ő készítette és annak bizonyító erejében nem volt lehetősége kételkedni. A felmondás a végrehajtás elrendelése során kizárólag a Vht. 23/C. § (2) bekezdése által előírt feltétel igazolására szolgált. A végrehajtás elrendelése során a közjegyző kizárólag a Vht. és a Kjt. által előírt feltételek meglétét vizsgálja. Álláspontja szerint, kártérítési felelősségének megállapításához szükséges okozati összefüggés is hiányzik, mert a végrehajtási záradék törlése következtében a végrehajtás újbóli elrendeléséhez elegendő lett volna, ha maga az ... kezdeményezi az eljárást, ami azonban jogszabályváltozás miatt okafogyottá vált. A felperessel szemben ráadásul több tartozás miatt volt folyamatban végrehajtás, ezért ingatlana elárverezésére a perben kifogásolt végrehajtási záradék hiányában is sor került volna. Kiemelte továbbá az alperes, hogy a felperes a végrehajtási eljárásban nem élt a Pp. 369-370. §-ában szabályozott lehetőségekkel, és a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmét is csak az ingatlan árverezését követően mintegy négy hónappal később terjesztette elő.

Az elsőfokú bíróság a 2016. szeptember 13. napján meghozott 62.P.20.770/2016/10. számú ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában kifejtett álláspontja szerint a közjegyző egyénileg vagy közjegyzői iroda keretében folytatja tevékenységét. A Kjt. 31/A. § (2) bekezdése értelmében a közjegyzői iroda a közjegyzői tevékenység végzésének elősegítésére határozatlan időre alapított jogi személyiséggel rendelkező szervezet. Mivel az alperes és munkatársai közjegyzői tevékenységüket közjegyzői iroda keretében végzik 2008. január 7. napjától, a felperes kártérítési

igényét az önálló jogi személyiséggel rendelkező közjegyzői iroda ellen érvényesítheti. A felperes fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéltábla a 2017. március 28. napján meghozott 1.Pf.21.445/2016/5/II. számú végzéssel az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A felperes másodfokú költségét 292.500 forintban, az alperesét 371.475 forintban állapította meg azzal, hogy a le nem rótt fellebbezési illeték 936.000 forint. A végzés indokolása szerint a Kjtv. 1. § (1) bekezdése közhitelességgel a közjegyzőket ruházza fel, és a 10. § (1) bekezdése értelmében a közjegyző a közjegyzői működése körében okozott kár megtérítésére a Ptk. szabályai szerint köteles. E rendelkezésekből következően a közjegyzőt ruházza fel a törvény a közhitelességgel, aki saját személyében fejt ki hatósági tevékenységet és jogviszonyba közvetlenül az ügyféllel ő kerül, ezen tevékenységéért pedig a felelősség személyesen őt terheli, ezért a kártérítési igény vele szemben érvényesíthető. Emellett a Kjtv. 31/A. §-a értelmében a közjegyzőhelyettes tevékenységéért vagy mulasztásáért a közjegyző felel.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 625.475 forint perköltséget. További rendelkezése szerint a felperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a feljegyzett 1.638.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet indokolása szerint a kereset alaptalan. Az új Ptké. 54. §-a értelmében a szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre az új Ptk. hatálybalépése előtt megkezdődött, folyamatosan tanúsított károkozó magatartásra akkor is a hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a károkozó magatartás, illetve a károk bekövetkezése a Ptk. hatálybalépése utáni időpontra esik. Erre tekintettel a perbeli követelésre a régi Ptk., az 1959. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni (továbbiakban: Ptk.). Az államigazgatási (közigazgatási) jogkörben okozott kár érvényesítéséhez a Ptk. 339. § (1) bekezdésében előírt általános és a 349. § (1) bekezdésében meghatározott speciális feltételek együttes megvalósulása szükséges. Speciális feltétel a közigazgatási eljárásban biztosított jogorvoslati lehetőségek kimerítése, továbbá ilyen igényérvényesítésnél követelmény, hogy a kárnak csak az államigazgatási jellegű, tehát a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező-intézkedő tevékenységgel, illetőleg ennek elmulasztásával okozott hátrány minősülhet. A konjunktív feltételek fennállása esetén is csak akkor állapítható meg a közigazgatási szerv kártérítési felelőssége, ha az elkövetett jogsértés kirívóan okszerűtlen, illetve kirívóan súlyos volt. Erre tekintettel az okozott kárért való felelősség fennállásához önmagában még nem elegendő körülmény, hogy a közigazgatási perben a bíróság jogszabálysértőnek minősíti a közigazgatási szerv határozatát, ugyanis a jogalkalmazó hatóságok munkájának jellegével általában együtt járó jogszabály-alkalmazási és értelmezési tévedések a felróhatóság körén kívül esnek. A jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi, ha az ügyben megállapított tényállás olyan jellegű, ami az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel (BDT2007. 1709.; BDT2004. 1042.; BDT2008. 1817.).

A közjegyzői tevékenység jogszerűségét, illetve jogellenességét a vonatkozó polgári jogszabályok alapján kell megítélni a kialakult gyakorlat figyelembevételével. Az ítélezési gyakorlat szerint csak kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg a jogalkalmazó szerv kárfelelősségét, az is elsősorban akkor, ha a ténymegállapítás és a döntés nem mérlegelés eredménye (EBH2001. 526.). Az államigazgatási, közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perekben a bíróság feladata tehát nem a sérelmezett hatósági döntések érdemi felülvizsgálata. A perbeli esetben a bíróság hatásköre csupán arra terjed ki, hogy azt vizsgálja, miszerint az alperesnek milyen törvényes eljárási kötelezettsége volt, és annak teljesítésében terhelte-e olyan, az érdemi döntést befolyásoló felróható aktív, vagy passzív jogsértés, amivel a keresetben érvényesített vagyoni hátrány okozati összefüggésben áll. Az alperesi intézkedést önmagában nem tette

jogellenessé, hogy a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság végzésével a közjegyző végzését részben megváltoztatta és a kibocsátott végrehajtási záradékot törölte. A közjegyzői hatósági tevékenység vizsgálata alapján ugyanis a bíróság csak akkor állapíthatja meg a közjegyző jogellenes magatartását, ha az eljárási cselekményekből az a következtetés vonható le, hogy eljárása során kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedést követett el, illetve a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte, lényeges anyagi vagy eljárási szabályt sértett. A bíróság áttekintette az eljárás alapjául szolgáló ügy iratait és arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes részéről kirívó, azaz egyértelmű, mérlegelést nem engedő, jogszabály téves alkalmazásából fakadó jogszabálysértés nem történt. Egyetértett az alperessel abban, hogy a perbeli végrehajtási záradék kiállítása időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések nem voltak egyértelműek. Ezt jól jelzi, hogy a jogalkotó az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CLI. törvénnyel módosította a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. törvényt (Fkt.). Ennek 29. § (1) bekezdése alapján a korábban hatályos törvény 3. §-a azzal egészült ki, hogy a fióktelep jogképes, cégneve alatt a külföldi vállalkozás javára jogokat szerezhethet és terhére kötelezettségeket vállalhat, így különösen vagyont szerezhethet, szerződést köthet, pert indíthat és perelhető. Emellett a 29. § (2) bekezdése értelmében valamely EGT államban székhellyel rendelkező külföldi vállalkozás által létesített pénzügyi fióktelep külön meghatalmazás nélkül a külföldi vállalkozás nevében, annak képviselőjére irányuló tevékenységet is folytathat. Azt a tényt, hogy a pénzügyi fióktelep az alapító képviselőjében jár el, az üzletszabályzatban, valamint a cégneve alatti eljárása során vagy tevékenysége során keletkező okiraton egyértelműen fel kell tüntetni.

A perbeli esetben a közjegyző a végrehajtás elrendelése során kizárólag a Vht. és a Kjtv. által a végrehajtás elrendeléséhez előírt feltételek meglétét vizsgálja. A végrehajtás alapjául szolgáló közjegyzői okiratba foglalt felmondást - ami a Vht. 23/C. § (2) bekezdése által előírt feltétel igazolására szolgált - nem az alperes készítette. Kiemelte továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a 2014. április 1-jén kelt .../2011/75. számú árverési jegyzőkönyv szerint a felperessel szemben nemcsak az alperes által kiállított végrehajtási záradék alapján folyt végrehajtás, hanem másik öt tartozás miatt is, ezért az árverésre a perbeli végrehajtási záradék hiányában is sor került volna. Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a végrehajtási eljárás miatt a felperes nem indított pert sem a végrehajtás korlátozása, sem a végrehajtás megszüntetése iránt, sőt a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmét is csak az ingatlan árverését követően, hónapokkal később nyújtotta be.

A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A régi Pp. 78. §-a alapján kötelezte a pereszes felperest mindösszesen 624.475 forint perköltség alperes részére való megfizetésére, melyből 371.475 forint a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében megállapított perköltség. Az alperesek perköltségének mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a és a 4/A. §-a alapján mérlegeléssel 200.000 forint + áfa, mindösszesen 254.000 forintban állapította meg, mert a pertárgy értékére is figyelemmel ez áll arányban az elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A felperes személyes költségmentességére tekintettel le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy az ítéltábla az ítéletet megváltoztatva kereseti kérelmének adjon helyt, kötelezze az alperest a kártérítés megfizetésére, valamint a perköltség viselésére. Másodlagos kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részrehajló módon és téves jogértelmezés alapján hozott döntést, figyelmen kívül hagyta a felperes bizonyítékait és tényként kizárólag az alperes hivatkozásait fogadta el.

Az alperes védekezése alapján állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a végrehajtási záradék

kiállítása időpontjában az adott kérdésben a hatályos jogszabályi rendelkezések nem voltak egyértelműek és e tekintetben nem volt egységes a bíróságok és a közjegyzők álláspontja sem, ezért jogalkotói beavatkozásra volt szükség. Ezen állásponttal szemben a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 48.Pkf.640.670/2014/2. számú jogerős végzésében egyértelműen állást foglalt, utalva arra, hogy az alperes által hivatkozott módosító törvény 2013. január 1-jén lépett hatályba. Az ezt megelőzően hatályos 1997. évi CXXXII. törvény 24. § (3) bekezdése alapján, figyelemmel a Kúria 1/2012. számú polgári jogegységi határozatában foglaltakra, a fióktelep jogképességgel nem bírt, alapítója nevében, képviselőjében járhatott el. Ebből következően, az alperes hivatkozásával szemben a jogerős végzés egyértelműen rámutatott arra, hogy a jogi helyzet egyértelmű volt a végrehajtási záradék kiállításakor, mely szabályokat és a Kúria hivatkozott határozatát hivatalból az alperesnek is ismernie kellett. Mindezeket az elsőfokú bíróság döntésénél indokolatlanul figyelmen kívül hagyta.

A kárfelelősség megállapításához szükséges okozati összefüggésben az elsőfokú bíróság arra hivatkozott, hogy a végrehajtási záradék törlése következtében a végrehajtás újbóli elrendeléséhez elegendő lett volna, ha maga az ... kezdeményezi az eljárást, ez azonban a jogszabályváltozás miatt okafogyottá vált. Emellett hivatkozott továbbá a felperes ellen folyamatban lévő több végrehajtási eljárásra is. Ezzel kapcsolatban a felperes kiemelte, miszerint az ... nem kezdeményezte a felperessel szemben újra a végrehajtási záradék kiállítását, annak ellenére, hogy az árverésből befolyt vételár nem került hozzá, mivel a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság végzésével a végrehajtást megszüntette.

Ugyancsak elfogadta az elsőfokú bíróság az alperes érvelését arra nézve, hogy a laikus felperes, aki jogban járatlan, miért nem indított végrehajtás megszüntetése iránti pert. Ezzel kapcsolatban a felperes kiemelte, miszerint az elsőfokú bíróságnak is tudnia kell, hogy a rendes jogorvoslati eljárás keretében a Vht. 211. §-ára figyelemmel nemperes eljárásban van lehetőség a végrehajtási záradék törlésére, és a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti per megindításának több eljárásjogi feltétele van. A Pp. 366. §-a alapján akkor van helye végrehajtás megszüntetése iránti per megindításának, ha a perindítást megelőzően a felperes a Vht. 41. §-a és 56. §-ának rendelkezéseire figyelemmel a feltételek fennállását igazolni tudja. Ezért ahhoz, hogy a felperes végrehajtás megszüntetése iránti eljárást kezdeményezzen, előzőleg a Vht. 41. §-a szerinti eljárást kell lefolytatni. Mindezekből következően, a felperes nem tehetett mást, mint amit tett, az alperesnél kezdeményezte a végrehajtási záradék törlését. Laikus magánszemélyként ezt azért kezdeményezte csak az árverést követően négy hónap elteltével, mert ekkor hívták fel a figyelmét arra, miszerint az alperes nem úgy járt el, ahogy elvárható lett volna tőle. A közjegyző mulasztását leplezve további jogsértést követett el, a felperes végrehajtási záradék törlése iránt előterjesztett kérelmét elutasította és korábbi jogsértését leplezve a végrehajtási záradékot kijavította, annak ellenére, hogy a kijavításnak a Kjt. 116. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lett volna helye. Mindezekre a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az előzőekben már hivatkozott határozatában rámutatott.

Tévesen és részrehajló módon indokolta az elsőfokú bíróság döntését arra hivatkozással, miszerint a bírói gyakorlat alapján csak kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg a jogalkalmazó szerv kárfelelősségét, az is elsősorban akkor, ha a ténymegállapítás és a döntés nem mérlegelés eredménye. A perbeli esetben az alperes alkalmazottjának mérlegelést kívánó jogalkalmazási tevékenységet nem kellett végeznie, csak egyetlen mérlegeléstől független döntés meghozatalára volt lehetősége. Kötelessége volt a jogszabály által előírt alaki követelmények megtartása, a végrehajtási záradék kiállítására irányadó kérelem és az annak alapjául szolgáló okiratok formai és tartalmi kellékeinek vizsgálata. Az, hogy ezeket az okiratokat milyen formában

kell kiállítani és azoknak mit kell tartalmaznia, a jogszabály pontosan megszabja. E kellékek vizsgálatánál mérlegelést kívánó jogalkalmazói tevékenységre nemcsak szükség, de lehetőség sincs. Téves jogértelmezés az elsőfokú bíróság részéről volt, mellyel szemben a felperes ezt igazolandóan utalt az EBH2001. 526. számú határozatban foglaltakra, valamint további határozatokra. Megalapozatlan az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az alperes lényeges anyagi vagy eljárási szabályokat nem sértett, mellyel kapcsolatos meggyőződését igazoló álláspontját jogszabályi hivatkozásokkal nem támasztotta alá. Figyelmen kívül hagyta a felperes ezzel kapcsolatos bizonyítékait, arra való hivatkozását, hogy a felperes ingatlanára kifejezetten és kizárólag az ... Fióktelepe kérte az árverezést, ehhez a végrehajtási záradékot az alperes a törvény megsértésével állította ki, majd törvénysértését leplezve azt törvénysértően javította ki. Az elsőfokú bíróságnak a felperes további tartozásaira való hivatkozása sem foghat helyt, mert figyelmen kívül hagyta, hogy a végrehajtónak a fokozatosság elvét kell alkalmaznia, így az 500.000 forint alatti követelés a jövedelemből vonható le, tiltható le. Bizonyította a felperes, hogy az ... Bank Zrt. követelését megállapodás alapján teljesítette, e bank egyébként a végrehajtás keretében nem kérte az ingatlan árverezését. A felperes ugyancsak egyezséget kötött az ... Takarékszövetkezettel még az árverés előtt, mely hitelező szintén nem kérte az árverezést. Figyelmen kívül hagyta továbbá az elsőfokú bíróság a felperes a 2018. május 31-én kelt előkészítő iratában foglaltakat, melynek mellékleteként csatolta az ... Fióktelepe 2013. június 5-i levelét, ami egyértelműen bizonyítja, hogy a felperes ingatlanára kérte az árverés kitűzését és lefolytatását. Kifogásolta a felperes, hogy a perköltség megállapításánál az elsőfokú bíróság ráhárította a Fővárosi Ítéltábla végzésében az alperes javára megállapított másodfokú perköltséget. Nem vette figyelembe, hogy eljárási szabálysértése miatt került sor a másodfokú eljárás lefolytatására annak eldöntése érdekében, hogy az alperesi közjegyzőt vagy a közjegyzői irodát kell-e perelni. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos téves jogértelmezése miatt keletkezett a másodfokú perköltség, amelynek alapja az alperes álláspontjának elfogadása volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla által megállapított perköltség felperesre való terhelése a tisztességes eljáráshoz való jogát sérti.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és abból helytálló jogi következtetést vont le, döntését kellő részletességgel indokolta. A felperes fellebbezésében azt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság az alperes jogi álláspontjával egyetértve hozott ítéletet, ez azonban nem eredményezheti döntésének jogellenességét. Az alperes első érdemi ellenkérelméhez mellékletként csatolt egy olyan nemperes eljárásban hozott másodfokú határozatot, amelyben a törvényszék más ügyben a záradéktörlési kérelmet azonos indokolással elutasító alperesi végzést helybenhagyta, ami cáfolja azt a felperesi tényállítást, hogy a bírósági gyakorlat és a jogszabályi környezet egyértelmű lett volna a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe jogképességének kérdésében. Önmagában az, hogy a jogorvoslati eljárásban eljáró Fővárosi Törvényszék az alperes által kiállított végrehajtási záradékot utóbb törölte, nem eredményez olyan kirívó jogalkalmazási tévedést, amely az alperes kártérítési felelősségét megalapozná. Az ítéltábla a hatályon kívül helyező végzésével a felek költségét megállapította, amelynek viseléséről az elsőfokú bíróságnak kellett rendelkeznie. Mivel a felperes pervesztes lett, a költségeket, beleértve a sérelmezett másodfokú költséget is neki kell viselnie a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A fellebbezés részben, a perköltség tekintetében alapos.

Az elsőfokú bíróság a döntéshez szükséges bizonyítást lefolytatta, lényeges eljárási szabály nem sértett, ezért nincs olyan ok, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, melyre tekintettel az ítéltábla a fellebbezés alapján az ítéletet érdemben bírálta felül.

Az elsőfokú bíróságnak a kereset tárgyában hozott érdemi döntése helytálló, indokolása azonban lényeges kérdések tekintetében, valamint a perben jelentős tényekre vonatkozó bizonyítékok figyelmen kívül hagyása miatt hiányos, ezért részben nem helytálló.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a keresetet a Ptk. 349. § (1) bekezdése szerinti speciális, valamint a 339. § (1) bekezdése szerinti általános szabályai alapján kell elbírálni. A Ptk. 349. § (1) bekezdése szerint, az államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. Ebből következően, ilyen jellegű kártérítési igény érvényesítése esetén a bíróságnak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy a kártérítési felelősség megállapításának speciális feltételei fennállnak-e. Ezt az elsőfokú bíróság elmulasztotta vizsgálni és ennek kérdésében állást foglalni, jogi indokolása utolsó részében a közjegyző vizsgálati körének ismertetése, valamint annak kiemelését követően, hogy a felperesnek a perbeli mellett másik öt tartozása is volt, csupán mintegy mellékesen utalt arra, hogy a felperes a végrehajtási eljárás miatt nem indított pert sem a végrehajtás korlátozása, sem megszüntetése iránt, sőt a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmét is csak az ingatlan árverését követően, hónapokkal később nyújtotta be.

A felperes az alperes kárt okozó jogellenes magatartásaként azt jelölte meg, hogy az ... Fióktelepe nem a kölcsönt nyújtó ... Zrt., illetve az ... jogutódja, ezért nem volt jogosult a kölcsönszerződés felmondására, és a szerződésből eredő követelés érvényesítésére. Ennek ellenére a közjegyzőhelyettes az ... Fióktelepe, mint végrehajtást kérő kérelmére a végrehajtási záradékot kiállította.

Az elsőfokú bíróság előzőekben hivatkozott mulasztására figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet indokolását a tényállás és a jogi indokolás körében a következőkkel egészíti ki:

A per elbírálása szempontjából lényeges - az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott - tény, hogy az alperesi közjegyzőhelyettes a végrehajtási záradék kiállítása előtt a 2012. április 11-én meghozott ... számú, fellebbezhető végzéssel megállapította, hogy az ... Fióktelepe végrehajtást kérő a .../4/O. számú közjegyzői okiratba foglalt követelés jogosultja, az ... Részvénytársaság jogutódja. A végzést a felperes 2012. április 17. napján vette át és ellene fellebbezést nem terjesztett elő. A közjegyzőhelyettes a 6. sorszámú végzéssel megállapította, hogy a jogutódlást megállapító végzés 2012. május 3. napján jogerőre emelkedett, ami szintén megküldésre került a felperesnek. Mindezekből nyilvánvalóan következik, hogy a jogutódlás megállapítása alapján került feltüntetésre a végrehajtási záradékban végrehajtást kérőként az ... Fióktelepe. Emellett, a Vht. 217. § (1) bekezdése szerint a végrehajtónak a végrehajtási eljárás szabályait és a végrehajtási kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő intézkedése ellen a végrehajtással érintett fél rendes jogorvoslatként végrehajtási kifogást terjeszthet elő, és a 217. § (4) bekezdése értelmében a végrehajtó intézkedése ellen bármilyen címen előterjesztett megtámadást kifogásnak kell tekinteni. A felperes a perbeli végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtási ügyben a végrehajtásról való tudomásszerzést követően a végrehajtó által foganatosított intézkedések ellen kifogással nem élt.

A kifejtettek alapján a felperes által hivatkozott kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati eszköz lett volna a jogutódlást megállapító végzés elleni fellebbezés és a végrehajtás foganatosítása miatt végrehajtási kifogás előterjesztése. A felperes azonban ezek egyikével sem élt, ami a Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az alperes kártérítési felelősségének megállapítását kizárja.

Erre tekintettel csupán utal az ítélet arra, hogy téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, miszerint annak ellenére, hogy a bíróság a végrehajtási záradékot a felperes fellebbezése folytán utóbb törölte, az alperes részéről jogellenes magatartás nem valósult meg. Kiemeli az ítélet arra, hogy a közjegyzőhelyettes a 2014. szeptember 15-én meghozott 10. sorszámu, a végrehajtási záradék törlésére és a végrehajtási eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmet elutasító végzésének indokolása szerint, a végrehajtást kérő ... Fióktelepe felhívásra maga is akként nyilatkozott, hogy az ... képviselőjeként járt el. Ez nyilvánvalóan cáfolja a kölcsönszerződésből eredő követelés tekintetében jogutódi minőségét és a közjegyzőhelyettes a hivatkozott nyilatkozatra tekintettel javította ki a végrehajtási záradék 2. pontját akként, hogy a végrehajtást kérő az ... és képviselője az ... Fióktelepe. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 48.Pkf.640.670/2014/2. számú végzésének indokolásából kitűnően, az ... Fióktelepe az ... képviselőjeként mondta fel a kölcsönszerződést, a követelés jogosultja az ..., ezért a közjegyzőhelyettes törvénysértéssel látta el a végrehajtást kérőként az ... Fióktelepét feltüntető okiratot végrehajtási záradékkal. Ez egyértelműen jogellenes magatartás volt és a bíróság erre tekintettel törölte a végrehajtási záradékot.

A felperes állítása szerint kára abból származik, hogy ingatlanát az alperesi végrehajtási záradék alapján lefolytatott végrehajtási eljárásban árverésen értékesítették, ami nem helytálló. Kiemelten utal az ítélet arra, hogy a felperes maga csatolta a .../2011/75. számú árverési jegyzőkönyvet. Ennek tartalma szerint a végrehajtó a felperes ingatlanát az ... Takarékszövetkezet végrehajtást kérő kérelmére a dr. ... közjegyző által kiállított .../2011/2. számú végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtási ügyben árverezte el, és jegyzőkönyvben csupán a további öt végrehajtási ügy egyikeként került megjelölésre a perbeli végrehajtási záradék alapján indult .../2012. számú végrehajtási ügy. Emellett fellebbezésében a felperes maga adta elő, hogy az ... Fióktelepe a végrehajtási záradék törlésére tekintettel az árverési vételárból nem részesült. Mindezekre tekintettel az alperes jogellenes magatartása és a felperes által állított kár között az ok-okozati összefüggés nem áll fenn, az alperesi magatartás a felperesnek ténylegesen kárt nem okozott.

Indokai alapján helytállóan kifogásolta a felperes, hogy az elsőfokú bíróság őt kötelezte az ügyben korábban hozott ítélet hatályon kívül helyező végzésben megállapított alperesi másodfokú költség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság korábban hozott ítéletét az alperes védekezését elfogadva a keresetet arra alapítva utasította el, hogy a felperesnek az adott igény érvényesítésére az alperessel szemben keresetösségi joga nincs, követelése ugyanis az alperes közjegyzői irodája ellen érvényesíthető. A Fővárosi Ítélet arra tekintettel helyezte hatályon kívül, hogy a törvény a közhitelességgel a közjegyzőt ruházta fel és e működése körében okozott kár megtérítésére ő köteles. Erre tekintettel a felperes keresetösségi joga tekintetében a másodfokú eljárásban az alperes pereszesnek tekinthető, ezért az ezzel összefüggésben részére megállapított költség a felperesre nem terhelhető.

A kifejtettek alapján az ítélet arra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, a felperes által fizetendő perköltséget - az alperes javára megítélt perköltségből levonva az ítélet hatályon kívül helyező végzésében részére megállapított 371.475 forint költséget - 254.000 forintra leszállította, míg egyebekben az elsőfokú ítélet helyben hagyta. A másodfokú eljárásban a felperes a per főtárgya tekintetében pereszes, ezért az ítélet arra a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte őt az alperes részére a másodfokú perköltség, a fellebbezési érték alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti ügyvédi munkadíj megfizetésére áfával növelten. A le nem rótt fellebbezési illetéket a felperes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2017. március 7.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
bíró